

aru

KULTTUURIPOLKU

Yläkoulu 2024–2025

Janakkala

KULTTUURIPOLKU – TAIDETTA JA KULTTUURIA JOKAISELLE KOULULAISELLE

Tervetuloa yläkoulujen Kulttuuripolun pariin! Yläkoululaisten Kulttuuripolku sisältää työpajoja ja taidelaitosvierailuja. Ne kuuluvat aivan jokaiselle janakkalalaiselle oppilaalle. Velvoittavien sisältöjen lisäksi Kulttuuripolku tuo tuttuun tapaan Konsertin joka kouluun.

Muuta laadukasta, kouluille suunnattua kulttuuria tarjoamme mahdollisuuksien mukaan koulujen Kulttuuripolun yhdyshenkilöiden kautta.

Kulttuuripolku on Janakkalan kulttuurikasvatussuunnitelma.

Jokaiselle vuosiluokalle taataan kulttuurikokemus, joka kasvattaa kulttuurikompetenssia ja tutustuttaa eri taiteenlajeihin sekä paikalliseen kulttuuritarjontaan. Janakkalan perusopetuksen Kulttuuripolkua koordinoi Janakkalan kulttuuritoimi yhteistyössä Kulttuurikeskus ARXin kanssa. Kulttuuripolkua rahoittavat Janakkalan kunta ja Opetus- ja kulttuuriministeriö.

#KULTTUURIPOLKU

www.kulttuurikeskusarx.fi/kulttuuripolku

[Facebook: KulttuurikeskusARX](https://www.facebook.com/KulttuurikeskusARX)

[Instagram: @arxgrammi](https://www.instagram.com/arxgrammi)

NÄIN KULTTUURIPOLKU TOIMII

Jokainen lapsi ja nuori osallistuu vähintään yhteen

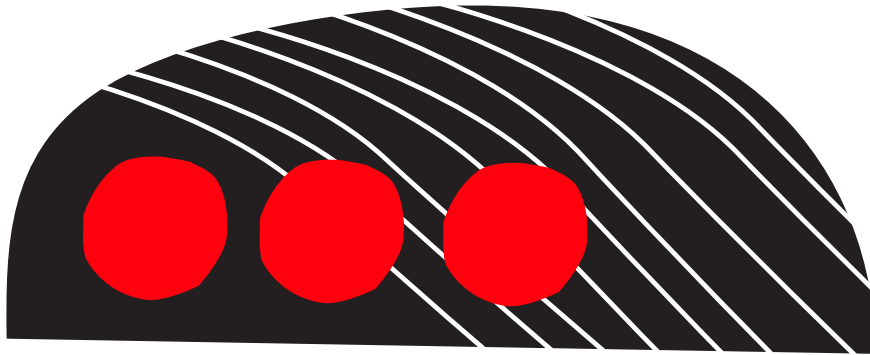
Kulttuuripolun sisältöön lukuvuoden aikana. Kulttuuripolulla jokaiselle ikätasolle on oma velvoittava sisältö, johon kaikkien tulee osallistua. Sisältö voi olla joko retki kulttuurikohteeseen, tapahtuma, esitys tai koululla tapahtuva työpaja.

Velvoittavien sisältöjen kustannukset, kuten pääsyliput ja kuljetuksen maksetaan Kulttuurikeskus ARXin kautta seudullisen lastenkulttuuriyhteistyömme budjetista. Katso oman luokkasi velvoittava sisältö, opettajan muistilista ja osallistu ohjeiden mukaan.

Kulttuuripolun EXTRA-sisältöihin osallistuminen on vapaaehtoista ja niihin liittyvistä kustannuksista, kuten kuljetuksista, vastaa koulu tai luokka itse. EXTRA-vierailuihin ja muille omatoimiretkille löytyy Hämeenlinnan kaupungin nettisivuilta oma Liiku! -lomakkeensa. Liiku! -lomaketta käytettäessä lapset liikkuvat maksutta klo 9–14, mutta opettajan matka ja aikarajan ulkopuoliset kalliimmat lasten matkat jäävät koulun maksettavaksi käteisellä tai Wlittikortilla bussissa normaalitaksan mukaisesti.

[Liiku!-lomake](#)

ARXin Materiaalipankissa on tarjolla monipuolisia sisältöjä opettajavetoisiin työpajoihin, joista osa on lainattavissa ARXilta tai Janakkalan kulttuurituottajalta ja osa löytyy verkosta sähköisinä ohjeina.

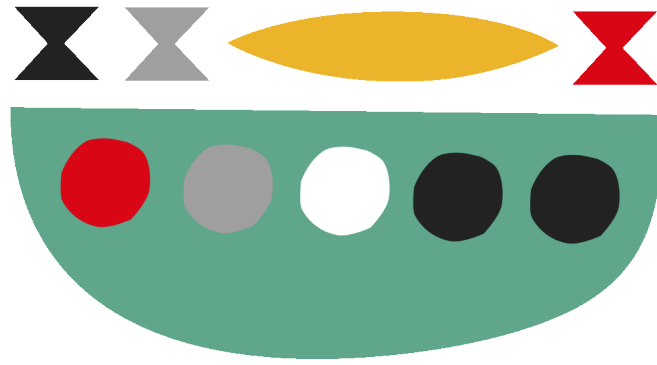
KULTTUURIPOLUN YHDYSHENKILÖT

Jokaisella koululla on Kulttuuripolun yhdyshenkilö, joka toimii linkkinä Jankaalan kulttuurituottajan, ARXin ja koulun välillä. Kulttuuripolun yhdyshenkilöt tiedottavat muuta koulun väkeä Kulttuuripolusta – erityisesti tulee huomioida sijaiset ja vasta aloittaneet opettajat. Yhdyshenkilöiden kautta myös tarjotaan mahdollisia Kulttuuripolun lisäsisältöjä eri ryhmille.

Kulttuuripolun yhdyshenkilöt muistuttelevat retkisisältöjen varaamisesta ja tarvittaessa auttavat mm. esitysten järjestelyissä ja ilmoittautumisten varmistamisessa.

Kulttuuripolun yhdyshenkilöillä on keskeinen rooli Kulttuuripolun kehittämisessä yhdessä Janakkalan kunnan ja Kulttuurikeskus ARXin kanssa.

Vaihtuko Kulttuuripolun yhdyshenkilö koulussasi? Ilmoita siitä Janakkalan kulttuurituottajalle: anna-milla.vainio@janakkala.fi

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ JA OPETUSSUUNNITELMAN TAVOITTEITA

Kulttuuripolku tukee kestäväää kehitystä. Sisältöjen tavoitteena on, että kulttuuritoimintaa pystytään tarjoamaan kaikille yhdenvertaisesti, kestävästi ja sillä ajatuksella, että lapset ja nuoret oppivat elämään, ajattelemaan, keskustelemaan ja toimimaan yhteistyössä luonnon sekä toistensa kanssa sekä aktiivisesti osana yhteiskuntaa.

Koko Kulttuuripolun toimintaa ohjaa vastuullisuusajattelu.

Kulttuuripolun resursseja suunnataan tavaran sijaan elämyksiin ja sisällöt sekä materiaalit perustuvat lähtökohtaisesti yhteiskäyttöön.

Kulttuuripolun sisällöissä on myös esitelty niiden yhteensopivuus opetussuunnitelman kanssa. Erityisesti sisällöt tukevat laaja-alaisia opetussuunnitelman tavoitteita, mutta sisältökohtaisesti sieltä löytyy vastaavuuksia myös eri oppiainekohtaisiin tavoitteisiin.

7. LUOKKA

MEDIAPAJA

Seitsemäsluokkalaisten Kulttuuripolulla tutustutaan ajankohtaisiin media- ja digikulttuurin ilmiöihin. Tavoitteena on tarjota nuorille tuplatunnin verran aikaa keskittyä digitaaliseen kulttuuriin ja omaan mediasuhteeseen. Työpajallisen kokonaisuuden tulee omalle koululle pitämään ARXin taidekasvattaja Viljami Tabell.

OPETTAJAN MUISTILISTA

1. Pajan vetäjä on yhteydessä pajojen aikataulutuksesta.
2. Varmista, että oppilailla on käytössään laite, jolla he pääsevät internettiin. Vähintään yksi laite / 2 oppilasta.

VASTAAVUUS

Äidinkieli: medialukutaito

Ympäristöoppi: oma mediasuhde ja hyvinvointi

Kuvataide: digitaalinen kulttuuri

L1 esteettinen ajattelu, L2 mediaympäristön analysointi, L3 teknologian vaikutus hyvinvointiin, teknologian merkitys yhteiskunnassa, teknologian vastuullinen käyttö, L4 medialukutaito, L5 käytännön TVT-taitojen harjoittelu ja merkitys yhteiskunnassa, L7 median vaikutukset ja mahdollisuudet

TÄRPPI

Kulttuurikeskus ARX, Aimokoulu ja Kino Tavast ovat tuottaneet mediakasvatussivusto Media-askin. Sivustolta löytyy omat sivut vanhemmille, opettajille ja nuorille. Aineistot on jaoteltu hyvinvointiin, tietoon ja taiteeseen. Media-askin aineistot on vapaasti höydynnettävissä ja niitä voi soveltaa omaan opetukseen sopiviksi. www.media-aski.net

8. LUOKKA

TAIDETESTAAJAT

Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, Taidetestaajat, tarjoaa kaikille Suomen kahdeksaluokkalaisille ja heidän opettajilleen jälleen ensi lukuvuonna 2 taidevierailua. Tavoitteena tarjota nuorille unohtumattomia taide-elämyksiä sekä työkaluja muodostaa kokemuksestaan perusteltu mielipide. Vierailujen jälkeen nuoret arvioivat kokemansa elämykset, ja kritiikit julkaistaan <https://arviot.taidetestaajat.fi/>

Ohjelmaa koordinoi Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ja sitä rahoittavat Suomen Kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden. Mukana on, kuten joka vuosi 100 % 8-luokkalaisista.

Koulut viedään oman valintansa mukaisesti joko kahteen lähikohteeseen tai yhdelle lähialuevierailulle ja toiselle vierailulle pääkaupunkiseudulle. Ensi vuonna Kanta-Hämeen lähikohteet ovat: Hämeenlinnan Taidemuseo, Voipaalan taidekeskus ja Race Horse Companyn esitys Hämeenlinnan Verkatehtaalla.

Kaikki ensi kauden vierailut näkyvät jo Taidetestaajat-järjestelmässä. Mikäli jokin asia askarruttaa, voitte laittaa viestiä info@taidetestaajat.fi. Muut yhteystiedot löytyvät: www.taidetestaajat.fi/yhteystiedot

OPETTAJAN MUISTILISTA

1. Tutustu Taidetestajaat-järjestelmän sisältöön – luokkanne vierailukohteisiin ja kuljetuksiin: <https://arviot.taidetestaajat.fi/admin-login>
2. Laita oman luokan vierailut kalenteriin ja tiedota oppilaita ja huoltajia vierailuista.
3. Vierailun lisäksi oppilaille tulee etko- ja jatkotehtäviä. Tehtävien tekeminen syventää vierailua, avaa taidekokemusta ja antaa oppilaalle työkaluja jäsentää koettua. Ne löytyvät opettajien tunnusten takaa Taidetestajaat-järjestelmästä vierailun lisätiedoista n. 1,5 kk ennen vierailua.
4. Antakaa oppilaiden kanssa palautetta: <https://link.webropol.com/s/hml-kp-palaute>

VASTAAVUUS

Kuvataide: taiteen maailma, taideteoksista keskustelu, kuvallinen ilmaisu

Musiikki: musiikkiteatterin kokeminen

L2: kulttuuriset viestit, kulttuuriperintö, taiteen tulkitseminen ja kokeminen

L3: retkitaidot

L4: kulttuurinen lukutaito, taideteosten /musiikin tulkinta

LOOP

9. LUOKKA

LOOP on hyväntuulinen esitys, jossa yhdistyy kekseliäästi nykysirkus ja interaktiivinen live-looping menetelmällä tuotettu musiikki. Esitys on kuin peli, jota muusikko ja sirkustaiteilijat kuljettavat eteenpäin vaikuttaen teoksen tunnelmaan ja rytmiin omilla valinnoillaan. Lopputuloksena on visuaalisesti ja auditiivisesti inspiroiva monimuotoinen nykysirkusteos. LOOP ei pelkästään viihdytä, vaan haastaa ja herättää kysymyksiä. Se tarjoaa yleisölle mahdollisuuden laajentaa näkemyksiään musiikin luomisesta ja nykysirkuksen eri mahdollisuuksista. Esitykseen ovat mahdollisuuksien mukaan tervetulleita myös lukion 1. luokat. konserttikeskus.fi/esitys/agitcirkloop/

OPETTAJAN MUISTITILISTA

1. Janakkalan kulttuurituottaja tiedottaa esitysten aikataulusta viikolle 39. Turengissa ja Tervakoskella järjestetään molemmissa 2 esitystä.
2. Varaa tila ja sovi, että joku on esiintyjä vastassa sovittuna aikana.
3. Huolehdi, että kaikki esitykseen saapuvat ovat ajoissa paikalla.
4. Kerro palautetta: anna-milla.vainio@janakkala.fi

7.-9. LUOKILLE

KONSERTTI JOKA KOULUUN

Dhamal World Collective - Findia express

Räiskyviä rytmejä, mystisiä melodioita, kansanmusiikin sykettä Pohjois-Intiasta ja Pohjanmaalta. Huikat musikit Charlotta Kerbs (Suomi) ja Sanjay Khan (Intia) eli Dhamal World Collective, yhdistävät omien kulttuuriensa musiikkia kiehtovaksi ja värikkääksi maailmaksi.

Tämä iloa ja ystävyyttä pursuava monikulttuurinen esitys leikkii kielillä ja rytmeillä, temmaten kuulijan mukaansa ennen kokemattomaan elämyksen. Laulun ja soiton lomassa tutustutaan intialaisiin soittimiin, kuten tablas, kartal, tanpura ja harmonium.

"Uskomme, että musiikki voi edistää onnellista, avointa ja ystävällistä maailmaa- tervetuloa mukaan matkallemme, namaste!"

Esitykset tulevat kouluihin 2025 viikolla 8. Ohjeita ja aikataulu toimitetaan alkuvuodesta koulujen yhteyshenkilöiden kautta.

Lisätietoja:

<https://www.konserttikeskus.fi/konsertti/dhamalworldcollective/>

OPETTAJAN MUISTILISTA

1. Vahvista aikataulu ohjeiden mukaan
2. Varaa tila ja sovi, että joku on esiintyjä vastassa sovittuna aikana.
3. Huolehdi, että kaikki esitykseen saapuvat ovat ajoissa paikalla.
4. Kerro palautetta: anna-milla.vainio@janakkala.fi

TÄRPPİ

Konserttikeskuksen Oppilaat konsertin tuottajina -toimintamalli osallistaa koululaiset koulukonsertin tai muun kulttuuritapahtuman tuotantoon. Toteuttajana toimii esimerkiksi koululuokka tai osa siitä, koulun harrastekerho, valinnaisen musiikinkurssin oppilaat tai vaikkapa vanhempainyhdistys! Janakkalan 6-luokkalaiset tutustuvat tuottamiseen kulttuuripolullaan, mutta osallistaminen on sallittua myös yläkoulun puolella!

Löydät Konserttikeskuksen sivulta myös tietoa uudesta Culture crew -mallista, joka on pysyvämpi malli koulujen tapahtumien tuotantoon ja oppilaiden vahvempaan osallistamiseen läpi vuoden. Culture crew -malli soveltuu yläkoululaisille erityisen hyvin.

<https://www.konserttikeskus.fi/konsertit/okt/>

EXTRA

KOULUKINO

Keväällä 2025 tarjolla on 1-2 koulu- ja naperokiniä kunnan omassa KINO - Tervakoski -elokuvateatterissa. Kulttuuripolku tarjoaa näytökset, mutta mahdollisista kuljetuskustannuksista koulu vastaa itse. HUOM! Yksi näytös/ryhmä.

Lisätietoa tarjolla olevista elokuvista oppimateriaaleineen tulee KINOn sivuille 2025. Varaukset elokuvista ja ajankohdasta tehdään ohjeiden mukaan. Pyritään varaamaan täysiä näytäntöjä säästääksemme resursseja muihin taide-elämyksiin. <https://www.ja-nakkala.fi/kino/tilausnaytokset/koulukino/>

TÄRPPI

Koulujen elokuvaviikko on 0.-9. luokille suunnattu maksuton elokuvakasvatuksen teemaviikko, jota vietetään jälleen 30.9-6.10.2024.

Elokuvaviikossa on kolme osiota:

1. Tutkitaan – hyödynnä elokuvan kieltä oppiaineiden opiskelussa
2. Koetaan – katso ja tulkitse elokuvia
3. Tehdään – tee oma elokuva tai video

Tutustuminen yhteen tai useampaan osioon käy helposti, sillä elokuvaviikon tehtävät ovat yksinkertaisia ja useat niistä voi suorittaa jopa 1-2 oppitunnin aikana. Sivusto on käytettävissä maksutta ympäri vuoden. <https://www.elokuvaviikko.fi/>

OMATOIMISISÄLLÖT JA -MATERIAALIT KOULULAISILLE

ARX on tuottanut paljon koululaisille suunnattuja taidelähtöisiä omatoimimateriaaleja. Osa materiaaleista on verkosta tulostettavina työpajaohjeina ja osa konkreettisia materiaaleja sisältävinä taidelaukkuina työpajaohjeineen. Kaikki materiaalit ovat maksuttomia.

Materiaalipankki

Suurin osa ARXin omatoimiohjeista ja lainattavista materiaaleista löytyy ARXin materiaalipankista.

Tutustu sisältöihin ja tee varaus!

Materiaalit ja varauslinkit löydät ARXin verkkosivuilta:

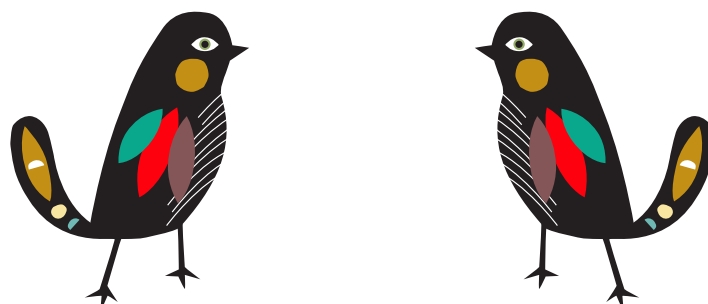
<https://www.kulttuurikeskusarx.fi/materiaalipankki>

Tutustu ja sovela. Osa alakoululaisille suunnatuista sisällöistä soveltuu myös yläkoululaisille.

HUOM! Janakkalan kunnalla on oma Sämplää koulua -laukku ja Revi Se -laukku.

Näitä voi varata suoraan anna-milla.vainio@janakkala.fi.

Nouto on kunnantalolta tai sovitusti.

MAKSUTTOMAT RETKIKOhteet

Ryhmät ovat tervetulleita vierailemaan kohteissa maksutta. Kuljetuskustannuksista ryhmät vastaavat itse esim. Liiku -lomakkeella, kts. s.3 Näin Kulttuuripolku toimii.

Kulttuurikeskus ARX

Kulttuurikeskus ARXin Galleria ARX tuottaa lapsille ja nuorille suunnattuja näyttelyitä. Näyttelyihin liittyy aina myös mahdollisuus työpajoihin. Opastamme päiväkotij- ja koululaisryhmiä ma, ke ja pe. Käynnit ovat aina maksuttomia.

Tutustu Galleria ARXin näyttelyohjelmaan ja avoinnaoloaikoihin osoitteessa: <https://www.kulttuurikeskusarx.fi/arx-talo/galleria-arx/>

Hämeenlinnan taidemuseo

Kaikki lapset ja nuoret ovat aina tervetulleita Hämeenlinnan taidemuseoon. Museo tarjoaa maksuttomat näyttelykäynnit. Lisäksi taidemuseosta voit varata luokkasi käyttöön työpajatilan vaikka opettajavetoiselle oppitunnille tai hakea lainattavia taide- ja virikekokonaisuuksia.

Varaukset: opastus varataan ennakoon museon lipunmyynnistä puh. (03) 621 2669, 621 3017

Alle 18-vuotiaat pääsevät museoon ilmaiseksi, kantahämäläisille koululais- ja opiskelijaryhmille myös opastus on ilmainen. Opintokäynneille ryhmät voivat tulla myös ennen museon varsinaista aukioloaika.

Hämeenlinnan Taidemuseo, Viipurintie 2

Hämeenlinnan kaupunginmuseo

Hämeenlinnan kaupunginmuseon Museo Skogsterin näyttelyt, Palanderin talon kotimiljö ja Sibeliuksen syntymäkoti ovat kaikille lapsille, nuorille ja opetusryhmille avoimia ja maksuttomia vierailukohteita.

Museot tarjoavat kaikille koulu- ja varhaiskasvatusryhmille ilmaisen sisäänpääsyn ja opastuksen, kun se varataan etukäteen ja vähintään viikkoa ennen opastusta. Vierailu varataan suoraan museokohteesta.

Kaipaatko lisätietoja tai lisätehtäviä ryhmällesi? Ota yhteyttä: Annaliina Granqvist, annaliina.granqvist@hameenlinna.fi, 040 869 6264

Museo Skogster

Raatihuoneenkatu 8

museoskogster@hameenlinna.fi / 03 621 2979.

HUOM! Voit varata ennakoon museon seminaaritila Andersin maksuttomasti luokkasi käyttöön tunniksi museokäynnin yhteydessä.

Palanderin talo

Linnankatu 16

museoskogster@hameenlinna.fi / 03 621 2979.

Sibeliuksen syntymäkoti

Hallituskatu 11

sibeliuksensyntymakoti@hameenlinna.fi / 03 621 2755.

KOULULAISTEN KIRJASTO

Tervetuloa tutustumaan omaan lähikirjastoon tai kirjastoautoon.

Kirjavinkkausta ja kirjapaketteja eri aiheista:

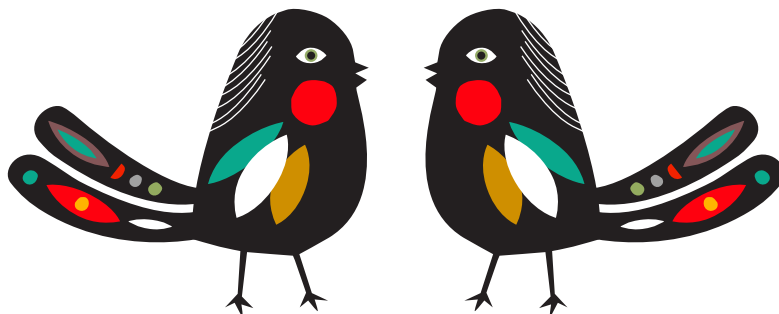
- kirjapaketteja eri aiheista (päiväkodit ja 1.-9. -luokkalaiset)
- kirjavinkkausta (1.-9. -luokkalaiset)
- tiedonhaunopetusta (2.-9. -luokkalaiset)

Varaa tarvittaessa vierailuaika:

[Turenki](#): neuvonta p. 03 680 1390, neuvonta@janakkala.fi.

[Tervakoski](#): p. 03 680 1700, tervakoski.kirjasto@janakkala.fi.

[Kirjastoauto](#): p. 0500 213 216, katri.hartojoki@janakkala.fi.

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Kulttuuripolkua koordinoi

Janakkalan kunnan kulttuuripalvelut

Anna-Milla Vainio, kulttuurituottaja

sähköposti: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Puh. 050 330 8923

janakkala.fi/palvelut/kulttuuri/kulttuurikasvatus/

Kulttuurikeskus ARX

arx.hameenlinna.fi

www.hameenlinna.fi/kulttuuripolku

Janakkalan yhteyshenkilö ARX:

Ilona Härö

Sähköposti: ilona.haro@hameenlinna.fi

040 869 6473

Janakkala